



BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ
İNSAN VE TOPLUMBİLİMLERİ FAKÜLTESİ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI
(2025 - 2026) Ders Bilgi Formu



Ders Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S
Türk Dili Gramerleri Tarihi I	TDE347	5	2 + 0	3,0	Seçmeli
Birim Bölüm	Türk Dili ve Edebiyatı - Lisans (Öğün öğretim)				
Amaç	Bu dersin amacı, 14. yüzyıldan itibaren farklı coğrafyalarda gelişen Türk gramerciliğini incelemek, başlıca Türkçe gramer kaynaklarının dönemlere ve coğrafyalara göre değişen metodolojisini ve seyrini kaynaklardan hareketle öğrencilere aktarmaktır.				
Ders İçeriği	14. yüzyıldan itibaren dünyanın farklı bölgelerinde ve farklı tarihlerde gelişen ve dünyada var olan çeşitli gramer akımlarından etkilenen Türk gramerciliğinin metodoloji ve gelişimi, başlıca kaynak eserlerden hareketle tespit edilecektir. Bu yöntemle Türk gramerciliğinin terim, tanım, tasnif ve metot bakımından farklı coğrafyalarda ve farklı dönemlerdeki görünümü tespit edilecek ve aktarılacaktır.				
Ders Kaynakları	ERTÜRK, Halilibrahim. Müessiretü'l-Ülüm'dan Hareketle Türk Gramerciliğine Eleştirel Bir Bakış. Çanakkale: Paradigma Akademi Yayınları, 2020., ÖZÇAM, Çimen. Türkiye Türkçesi Gramer Çalışmaları. İstanbul: Kesit Yayınları, 2017.				

Hafta	Konu
1	Gramer: Adı, tanımı, kapsamı ve türleri.
2	Gramer: Adı, tanımı, kapsamı ve türleri.
3	Dünyada ilk gramer yazımı faaliyetleri ve ilk eserlerin ortaya çıkışı.
4	Dünyada ilk gramer yazımı faaliyetleri ve ilk eserlerin ortaya çıkışı.
5	Klasik Arap gramerciliği ve Türkçe gramer kaynaklarına etkileri.
6	İlk Türkçe gramer kaynaklarının ortaya çıkışı ve metodolojileri.
7	Ara Sınav
8	Kıpçak sahasında yazılan Türkçe gramer kaynakları ve metodolojileri.
9	Kıpçak sahasında yazılan Türkçe gramer kaynakları ve metodolojileri.
10	Anadolu sahasında Türkçe gramer yazıcılığının gelişimi ve Müessiretü'l-Ülüm.
11	Tanzimat döneminde meydana gelen gelişmeler. Tanzimat sonrasında yazılan Türkçe gramer kaynakları ve metodolojileri.
12	Tanzimat döneminde meydana gelen gelişmeler. Tanzimat sonrasında yazılan Türkçe gramer kaynakları ve metodolojileri.
13	Tanzimat döneminde meydana gelen gelişmeler. Tanzimat sonrasında yazılan Türkçe gramer kaynakları ve metodolojileri.
14	Cumhuriyet'in ilk yıllarında gramer yazım faaliyetleri ve başlıca eserlerin metodolojisi

Program Çıktıları

1	Türk edebiyatı ve edebiyat tarihi, Türk lehçeleri-alfabeleri Türkiye Türkçesi, Osmanlı Türkçesi, Eski Anadolu Türkçesi ve yazılı (Eski ve Yeni Türk Edebiyatı) ve sözlü (anonim edebiyat, âşık edebiyatı, tekke tasavuf edebiyatı) edebi geleneklerle ilgili ileri düzeyde, güncel teorik ve uygulamalı bilgilerine sahiptir.
2	Disiplinler arası bir farkındalıkla alanıyla ilgili akademik araştırmalar gerçekleştirir.
3	Türk Dili ve Edebiyatı Programında kullanılan ve güncel bilgileri içeren ders materyallerini, araştırma metotlarını, bilgi ve teorilerini; eğitim-öğretim, araştırma ve kamusal hizmet alanlarında uygular
4	Alanı ile ilgili uygulamalarda karşılaşılan ve öngörülemez karmaşık faaliyetlerin yürütülmesinde bireysel veya ekip üyesi olarak sorumluluk alır.
5	Alanı ile ilgili edindiği bilgi ve becerileri sosyal/kültürel/ekonomik katma değeri olan düşünceye/yaklaşım/ürüne dönüştürülmesi hususunda sorumluluk alır.
6	Alanında edindiği ileri düzeydeki bilgi ve becerileri eleştirel bir yaklaşımla değerlendirir.
7	Öğrenme gereksinimlerini belirleyerek öğrenme hedefleri doğrultusunda kendisinin ve sorumluluğu altındaki kişilerin performanslarının geliştirilmesine yönelik faaliyetleri planlar ve yönetir
8	Eğitimi boyunca edindiği bilgi ve becerilerle yaşam boyu öğrenmeye yönelik bir motivasyon ve tutum geliştirir.
9	Alanı ile ilgili konularda düşüncelerini ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini nicel ve nitel verilerle destekleyerek uzman olan ve olmayan kişilerle paylaşır.
10	Alan ile ilgili konularda ilgili kişi ve kurumları bilgilendirebilme, düşünceleri ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini yazılı ve sözlü olarak aktarır
11	Toplumsal sorumluluk bilinci ile yaşadığı sosyal çevre için proje ve etkinlikler düzenler ve bunları uygular.
12	Alanıyla ilgili yaptığı araştırmalarda bilgi ve bilişim teknolojilerini etkili bir şekilde kullanır.
13	Alan ile ilgili verilerin toplanması, yorumlanması, uygulanması ve sonuçlarının duyurulması aşamalarında toplumsal, bilimsel, kültürel ve etik değerlere uygun hareket eder.
14	Türk kültürü, dili ve edebiyatıyla ilgili güncel problemlere bireysel çalışmalarıyla veya bir ekibin üyesi olarak çözümler üretir ve ürettiği çözümleri alan uzmanlarla paylaşır.
15	Eleştirel düşünme, akademik yazım ve sunum konularında temel becerilere sahiptir

Ders Öğrenme Çıktısı - Program Çıktıları (1 -5 Puan Aralığı)

Ders Öğrenme Çıktısı	PÇ 1	PÇ 2	PÇ 3	PÇ 4	PÇ 5	PÇ 6	PÇ 7	PÇ 8	PÇ 9	PÇ 10	PÇ 11	PÇ 12	PÇ 13	PÇ 14	PÇ 15
Gramer teriminin tanımını, kapsamını ve gramer türlerini bilir.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dünyadaki başlıca gramer kaynaklarının ortaya çıkışını ve bu eserlerin metodolojisini bilir.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11. yüzyıldan itibaren yazılan başlıca Türkçe gramer kaynaklarını tanıır ve bunların içeriğini bilir.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Türk gramerciliğinin Anadolu sahasındaki doğuşunu ve gelişmesini bilir.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tanzimat'tan sonra Anadolu sahasında yazılan başlıca Türkçe gramer kaynaklarını ve bunların metodolojisini bilir.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ortalama Değer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

<https://ebs.bilecik.edu.tr/pdf/dersbilgi getir/381233>